

Akogy a jó gazda csinálja...

Ma már jóformán minden úgy kezdődik: számoljunk csak!... Ezekkel, milliókkal így ülnek össze a város és a kerületek tanácsai, ezzel fohászkodnak a munkának a gyárak vezetői. Kezükben a pénz, először járul hozzá a jog is, hogy maguk határozzák meg tervük, költségvetésük kidolgozásának módszerét és tartalmát. Azelőtt tilalomfákat kerülgettek, utasítások, mutatók diktáltak az ésszerű cselekvést — most a **realitás sorompói szabnak határokat és a közérdek nyílt irányítják a töprengést.**

A nemrég lezajlott szegedi tanácsuléseken is mindenki tollal ceruzával dolgozott. Nézték, hasonlították a táncpátagok a költségvetés summáit. Innen elvettek, s amoda irtak összegeket, ezt a tételt sokallták, amazt kevesellték. A tanácsok történetében ugyanis most érkezett el az idő, a gazdaságirányítás új rendszerének keretében. Hogy valóban a **gazda felelős szerepében érezzék magukat.** Főülről már csak annyi a beleszólás, hogy megmondják, mire számíthat a város a nemzeti kasszából, hány lakást kell építeni az esedékes évben, s milyen arányokat kell tiszteletben tartani. A többi milliót a testület bölcsességével kell elosztani, okosan forgatni, szaporítani. Egységessé vált a fejlesztési alap; nem kell év végén kapkodón-könnyelműn költözködni, hogy el ne vesszenek összegek; **előrelátóbban lehet tervezni, gondolkodni.**

Szeged tanácsában is ilyen volt, s még inkább ilyen lesz ezután a nekifohászkodás. Politikai indítékaiiban ugyanaz marad a kollektív fejtörés: a **lakosság szociális, egészségügyi, kulturális stb. szükségleteinek minél tökéletesebb kielégítése.** S bár a hatáskörrel egyelőre nem nőtt az anyagi képesség, több lehet a reményünk a város pénzének szabadabb, jobb, ésszerűbb felhasználására. Vagyis több, sokkal több múlik rajtunk, szegedi polgárokon, ami gondjaink megoldását, kényelmünk fokozását, környezetünk esztétikusabbá tételét illeti. Oda koncentrálniuk pénzünket, ahol legjobban szorít a cipő; **szabadabban törekedhetünk az itt született városfejlesztési koncepciók megvalósítására;** közvetlenebbül s még eredményesebben érezhetjük saját társadalmimunka-hozzájárulásunk hasznát; s talán még az igényeink is nagyobb lesz befizetési kötelezettségeink teljesítésére. Amit a lakosság kér, hamarabb elérhetjük. Hiszen már az idei költségvetésben is nagy számmal szerepelnek olyan tétel-ek, amelyek az egy évvel ezelőtti tanácsgyűlési gyűléseken elhangzott kérésekre adnak valódi és hathatós feleletet. Van azonban ennek a dolognak erkölcsi odala is. S erre hadd említsék csak egyetlen példát. Az is számadás eredménye volt, hogy a legutóbbi városi tanácsülésen, ahol az idei tervet és költségvetést tárgyalták, **nem egy hozzászólás így kezdődött: „Megtoldjuk társadalmi igényeinket... Ásóval, lapátal...”** Ezek a tetterekes felindulások a realitás sorompói között születtek, nemcsak a 250 milliós költségvetés.

A város 250 milliója sok-e vagy kevés — ezt már az dönti el, **mivé válik a kezünkben.** Mindenesetre majd 12 millióval hajazza az elmúlt évit. Ahhoz természetesen kevés, hogy az összes gondra orvosságot legyen. A legutóbbi négy év milliárdnyi pénze sem futotta mindenre. De elegendő ahhoz, hogy folytassuk a megkezdett, teljes városi érdekeket szolgáló fejlesztési programot a közművesítésben, a felújításban, s legalább a megszokott ütemben foltozzuk az itt-ott fészlő, szakadozó öreg ruhat is. Hiszen nemcsak főcsatorna kell meg egészségügyi és iskolahálózat, hanem még vízvezeték, közvilágítás meg belvízvédelem is.

Hány meg hány tételre szakad ez a szegedi 250 millió, sok lenne megszámlálni. És mégis kitűnt: ez is, az is kevés... De ugyan ki zavarja meg bennünket abban, hogy okos gazdálkodással „megfialtassuk” a pénzünket? Vannak anyagi forrásaink, melyekből több is csurranhat, mint amit a tervezés ígér. A pénzünk ugyan tényleg nem sokat szaporodott 1967-hez képest, de a lehetőségek-ből pénz is tudnánk, s tudunk csinálni. Már az ésszerűen takarékos gazdálkodás is ígér kamatokat, **hát még ha mindenütt és mindenkinben tudatosná válna, hogy itt most már tényleg gazdálkodni kell!** El lehetne ezt a pénzt porciózni apróságokra, kis lokális panaszok orvoslására. De gondoljuk meg — anélkül, hogy ezeket lebecsülnénk: sok-sok helyre milliókat és tízmilliókat kell most is koncentrálni, hogy ne fizessünk később még drágábban ma sürgető nagy fontosságú dolgok előli kitérésért. Vagyis újra meg újra számolni és számolni kell. Nemcsak egy-egy tanácsülésen, ahol milliókról szavaznak, hanem közben is.

Ahogyan a jó gazda csinálja.

Sz. SIMON ISTVÁN

Különleges munka

Két szorgalmas hálókötő asszony munkája ez a 80 kg súlyú 36 négyzetméteres artista mentőháló. A Kenderfő- és Szövőipari Vállalat hálózetiében készítette Bálint Ferencné és Zsemberi Lajosné. Különleges hurkolással, bújtatással készítik. kézi munkával Elkészült munkájukra 286 órát fordítottak.

DÉL-MAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

58. évfolyam 49. szám

Ára: 1 forint

Vasárnap, 1968. február 18.

„Gyorsfénykép” 1967-ről

Miben járunk előbb s hol késünk az országos fejlődéstől?

A Központi Statisztikai Hivatal Csongrád megyei Igazgatósága elkészítette 1967 „gyorsfényképét”. A múlt esztendőről készült statisztikai füzetben megvallotta a számokat, összehasonlításokat tett az előző esztendővel, az ország és más megyék adataival, arról, hogy mit építettünk, mennyit dolgoztunk, kerestünk, vásároltunk, hogyan művelődünk. A tanulságos számok rengetegéből érdekeltek emberek általános konzekvenciákat vontak le. Ezek az összehasonlítások és következtetések közvetlenül is érintik életünket, nem lesz hát haszontalan, ha visszanézzünk kicsit a magunk mögött hagyott dolgok és eredmények esztendőre, s különösen életkörülményeink alakulására.

Az országosnál gyorsabban

Csongrád megye és Szeged megyei jogú város gazdasági fejlődése az utóbbi években gyorsabb volt az országos átlagnál. Erre az öröme azonban ráfelel az a megállapítás, hogy a megyék közötti fejlődési ütem még most is meglehetősen aránytalan — egyebek között Csongrád megye hátrányára is. A tempósabban fejlődő megyéket éppen csak a kiskereskedelmi iparcikk-forgalomban, az orvosi ellátásban és a középiskolai tanulólétszám arányaiban érjük el vagy közelítjük meg. Beruházások dolgában a legfejlettebb megyékhez képest Csongrád csak 58 százalékos képpel. A lakosság életkörülményeinek javulási ütemében még az élcsoportba kerültünk. Négy százalékkal emelkedett a nem mezőgazdaságban foglalkoztatott átlagkeresete, tíz százalékkal magasabbak voltak a bankoknak a munkaviszonnyal kapcsolatos kifizetései, 2500 forint takarékbetét jutott a megye

egy lakosára, bár ugyanakkor 600 milliónál nagyobb adósságot csinált magának a lakosság az OTP-nél; jó részt építési hitel formájában. Nyolc százalékkal többet költöttünk öltözködéssre, vegyesiparcikk számlánk pedig 16 százalékkal volt magasabb. És többet ettünk — 11 százalékkal.

Gyarapszik a lélekszám

Csongrád megye lakossága az év végén meghaladta a 440 ezret, Szegedé a 120 ezret, vagyis az együttes növekedés 3000 körül van. Csillapodott a belső vándorlás, a természetes szaporulat pedig valamelyest emelkedett. A népességnövekedésnek már 15 százaléka ered ebből. Hosszú évek óta 1967 volt az első olyan esztendő, amelyben a Szegeden kívüli terület népessége nem csökkent. Még csak a jövőre ígér valamit, hogy a múlt év végén tíz százalékkal több volt a terhesgondozásban részesülő nők száma, mint 1966 utoljára.

A gyermekgondozási segély igénybevételét más esztendőkhöz még nem hasonlíthatjuk. Önmagában is kifejező azonban az a szám, hogy az igényjogosult anyák fele élt a kedvezményen, jórészt az alacsonyabb keresetűek közül.

A lakás viszont... változatlanul kevés: 2400 épült. Ez majdnem egyengetével több az 1966-os adatnál, de gyengébb az országos aránynál. Ezer lakosra 8 százalékkal kevesebb új lakás jut Csongrád megyében. S tovább változik az „optika”, ha figyelembe vesszük, hogy az új otthonok egyharmada a tönkrementek pótlására

szolgált. Hogy mégis valamivel kényelmesebben lakunk, az abból derül ki, hogy nálunk a megyében száz lakásra 310 ember jut, tizenhétivel kevesebb, mint országosan. A Statisztikai Igazgatóság Szeged lakáselátottságát a legkedvezőtlenebb kategóriába sorolja. Tovább sújtja a megyeszékhelyt, hogy az állami és szövetkezeti lakásépítés aránya az országos átlagnál 20 százalékkal kisebb.

Kényelem, egészség

A civilizáció áldásával rohamosan „terjednek”. Magasabb fokú a közművesítés, az energiateljesítmény. A villanyhálózat 4, a vízhiány 8 százalékkal bővült. A szegedi gázfogyasztók 16 százaléka már földgázt használ. Vízvezeték nélkül az új lakóházaknak már csak egynegyede épült, a gázzal felszerelt lakások száma viszont 30-cal. Már 1600 lakást fűtenek gázzal. A víz- és csatornahálózat fejlesztése viszont meglehetősen lassú. A Csongrád megyei települések csatornahálózata a leggyengébb pont országosan, ami nemcsak avultságával függ össze, hanem azzal is, hogy az utolsó öt esztendő sem mutat 3. százaléknál nagyobb fejlesztést.

Mindezek ellenére kitűnt az egészség, igen magas az orvosi ellátás színvonala. A daganatos megbetegedések száma viszont magasabb és igen szomorú a közúti balesetek statisztikája: számuk majdnem egyötödével nőtt, a sérültek aránya pedig 16 százalékkal. Továbbra sem enyhült a rendelőintézetek zsúfoltsága, s avult a megyei kórházi hálózat.

A Szeged városi PB ülése

Tegnap, szombaton kibővített ülést tartott a Magyar Szocialista Munkáspárt Szeged városi bizottsága a városi pártbizottság székházában. Perjesi László elvtársnak, a városi pártbizottság első titkárnak megnyitóját után Sipos Géza elvtárs, a városi pártbizottság titkára tartott tájékoztatót az MSZMP Központi Bizottsága 1968. február 8–10. üléséről; az idősebb nemzetközi kérdésekről, a gazdaságirányítási reform bevezetésének eddigi tapasztalatairól, a honvédelem helyzetéről szóló beszámoló és határozatok alapján.

A részletes tájékoztatót a városi pártbizottság tudomásul vette. A kibővített ülés Perjesi László zárszavával ért véget.

Visszajön a hideg

Napok óta „örségyváltásra” készülődött az időjárás, végül a január közepe óta tartó rendkívüli enyhéséget megtörte a visszacsapó tél két egymás utáni hideghulláma. Az első északkeletről jött a hét közepén, de ez az először-hullám még csak 700–800 méter magas volt, s így a Kárpátok meg az Alpok magasabb vonulatain nem bírt tömeggel áttörni. Az északnyugatról nemrég indult második hideghullám már két-három ezer méter magasságig erő hideg légtömegeket görget Európa fölé, s szombaton elérte a Koppenháza–Berlin–Varsó–Kijev vonalat. A Kárpát-medencében a szombatira virradó éjszaka érkezett meg, s rohammal kisöpörte az itt megült párák, ködök, enyhe levegőt.

A Meteorológiai Intézet központi előrejelző osztályán elmondották, hogy a légcserét kísérő élenk szél óránkénti sebessége Nyíregyháza vidékén meghaladta a 60 kilométert. Az ország más vidékeiről 30–45 kilométeres óránkénti sebességű széllekeket jeleztek a megfigyelők.

Az előrejelzés szerint a hideg beáramlása tovább folytatódik, de erősebb lehűléstől még nem kell tartanunk.

Magyar felszólalás a BT-ben

Pénteken, magyar idő szerint 22,30 órakor rendkívüli ülésre ült össze a Biztonsági Tanács, hogy megvitatassa a Dél-afrikai Köztársaság hatóságainak 33 dél-afrikai hazafi ellen lefolytatott törvénytelen bírósági eljárását, illetve az ellenük hozott ítéletet. Felszólalt Pakisztán, Szenegál, Dánia, Chile, Kanada, az Egyesült Államok, Magyarország, Guayana, Franciaország és a Szovjetunió képviselője.

A tanács magyar tagja, Csatorday Károly nagykövet, hazánk állandó ENSZ-képviselője megállapította: Dél-Afrika sorozatosan sérti meg az ENSZ-határozatait, könyörtelen uralmat gyakorol az országban és Délnyugat-Afrikában, amelyet a világszervezet döntése ellenére tart hatalmában. A pretorai tárgyalás önmagában is törvénytelen, mert Délnyugat-Afrika a közgyűlés határozatának megfelelően ENSZ-mandátum terület, s az elfített hazafiak éppen a világszervezet alapokmányában foglalt

elvek megvalósításáért vívtak hősi harcot.

A Magyar Népköztársaság minden olyan döntést támogat, amelyet a Biztonsági Tanács szükségesnek tart a Dél-Afrikában illegálisan elfített délnyugat-afrikai hazafiak mielőbbi szabadonbocsátásának biztosítására” — mondotta a magyar küldött.

Iparfejlesztés állami támogatással

Az Országos Tervhivatal elnöke és pénzügyminiszter rendlete értelmében a vidéki ipari foglalkoztatottság növelése érdekében iparfejlesztési alapról vissza nem térítendő állami hozzájárulást lehet nyújtani egyes települések ipari beruházásaihoz. A rendelkezés összesen 24 vidéki várost és községet érint. A támogatás céljára az idén összesen 100 millió forint áll a megyei tanácsok rendelkezésére.

Egyebek között az iparilag elmaradott alföldi városban, Csongrádon állami hozzájárulás segítségével három meglevő üzem termelését bővítik. A csongrádi Vegyipari Szolgáltató Vállalatot például a budapesti Elektromechanikai Vállalat új részlegével egészítik ki.